

האינטרנט תפס את פקופו

רית ברניב
מנכ"ל נטוויז'ן

הפקום האמיתי

אחרי 11 שנות אינטרנט מסחרי, נמצא רוב העולם המערבי, ובכללו השוק הישראלי, בשיעור חדירה גבוה של טכנולוגיות האינטרנט בפס הרחב. לרובם המכריע של הצרכנים יש גישה לאינטרנט רחב פס אם במקום העבודה ואם בבית. סקר, שערך מכון נטוויז'ן לחקר האינטרנט של

אוניברסיטת ת"א באוגוסט 2004, מצא, כי בשבעה מכל עשרה בתים בישראל יש מחשב, וכי בשמונה מכל עשרה בתים בהם יש מחשב הוא מחובר לאינטרנט מהיר. שירותים ומוצרים מבוססי אינטרנט הפכו לחלק אינטגרלי בחיי היום של כולנו. תקשורת בין אנשים, בטלפון או במכתבים, שהתבצעה לפני כניסת האינטרנט, מתאפשרת כיום במגוון אמצעים נוספים כגון: דואר אלקטרוני, פורומים, ציטים, תכנות למסרים מיידיים, Voice over IP, Video over IP ואחרים. אמצעים נוספים אלה, המושתתים כולם על רשת האינטרנט, מגדילים במידה ניכרת את מגוון אפשרויות התקשורת העומדות בפני אנשים ומעניקים לתקשורת זו ממדים נוספים המתאפשרים בזכות האינטרנט. מערכות פורומים ומערכות בלוגים (יומן אישי ברשת) מאפשרות לאנשים לתקשר עם קבוצות אנשים בעלות תחומי עניין דומים. השימוש הנרחב ביותר ברשת הוא עדיין חיפוש המידע, אם כי שימוש זה תפס כיוון הרבה יותר פונקציונאלי בשנים האחרונות. במקום בו לפני חדירת האינטרנט היו מקורות המידע שלנו חד ממדיים, מאפשר האינטרנט הצגת מידע באופן רב ממדי. ספרות ועיתונות סיפקו לנו את המילה הכתובה, הרדיו סיפק לנו את המידע הנשמע, ואילו הטלוויזיה סיפקה מידע ויזואלי. כיום האינטרנט מאפשר חיבור מלא בין הממדים האלה ומוסיף עוד את הממד האינטראקטיבי.

ידיעה חדשותית באינטרנט מכילה טקסט ותמונה, אך לעיתים קרובות מכילה גם קישור לכתבת וידיאו. בנוסף, תכליל כל כתבה קישוריות (לינקים) לכתבות בנושאים דומים או לפריטים אחרים הקשורים לנושא ונמצאים ברשת. כתבה כזו תסתיים בשרשרת ארוכה של תגובות הקוראים והצופים שמוסיפות לה שכבה שלמה של דיון ציבורי.

האינטרנט מאפשר שימושים ויישומים רבים בתחומים נוספים כגון: מסחר אלקטרוני, תקשורת בין האזרח למדינה, צריכת שירותים (בנקאות, בריאות, בידור וכו'), לימודים ושימושים רבים אחרים. בשנת 2005 הפכנו למשתמשי אינטרנט, להבדיל מהגולשים שהיינו אך לפני שנים מועטות. האינטרנט במציאות הזו תפס את מקומו המכובד כתשתית חשובה המאפשרת מגוון חדש של שימושים, יישומים ורבדים בכל תחומי העשייה.

ניתן לצפות להמשך התהליך בו מערכות תקשורת מרכזיות יעברו להיות מבוססות אינטרנט, מערכות מידע יתבססו על תשתית אינטרנטית, ואנחנו כצרכנים נפסיק לחשוב על העובדה שכל זה מתאפשר בזכות האינטרנט – זה יהיה שקוף.

במציאות הנוכחית של שנת 2005, כשאנו עומדים ובוחנים את סביבתנו בבית, בעבודה, בתקשורת ובכל מקום, האינטרנט הוא חלק בלתי נפרד מהנוף. לרובנו קשה לדמיין היום את העולם בלי אינטרנט, שהפך לכלי יומיומי עבור כל אחד מאתנו. עוד בתחילת דרכו של האינטרנט המסחרי בישראל, בשנת 1994, היה ברור שקורה לנו משהו גדול, אירוע משמעותי בתולדות האנושות.

האינטרנט יחליף את הכול (1999-2000)

השנים האחרונות של האלף הקודם היו שיאה של תקופת הפריחה האינטרנטית. הבורסות גאו, חברות פרחו וחברות הסטארט-אפ האינטרנטיות חגגו. היה ברור לכול, שהאינטרנט הוא הדבר הבא. באווירת החג של בועת האינטרנט היה מקובל לחשוב, שבתוך פרק זמן קצר יחליף האינטרנט את הכול: הדואר האלקטרוני יחליף את הדואר הרגיל ואת מכשירי הפקס, אתרי האינטרנט יחליפו את העיתונים, הרשת תאפשר צפייה בסרטים לפי דרישה ולפיכך תחליף את הטלוויזיה ואת הרדיו, אנשים יקנו מצרכים ושירותים רק באינטרנט, ובכלל, ה-World Wide Web יהפוך ל-World Wide Web. המציאות האינטרנטית הייתה כזאת, שבה החיבור היה בחיוב במהירות 56 Kbps, שהיה זמין למיעוט קטן באוכלוסייה, והשימושים היחידים כמעט היו "גלישה" או חיפוש מידע ודואר אלקטרוני.

עידן הצניעות (2001-2002)

התפוצצות הבועה. החזרה למציאות. הכלכלה האמיתית. אלה היו הביטויים ששלטו בשיח הציבורי בשנת 2001. התחזיות השתנו, שיטות העבודה הוחלפו, והדרך שבה נותח עולם האינטרנט קיבלה תפנית חדשה.

במציאות אליה חזרנו, נקבע ערכן של חברות על-פי נכסיהן, הכנסותיהן בפועל, רווחיותן ופוטנציאל הצמיחה הנראה לעין שלהן. לפעילויות השונות, לפיכך, היה צריך להיות ערך מוכח על מנת שימשיכו להתקיים ולא ימצאו את מקומן בפח הזבל הגדול של חברות הבועה.

האינטרנט נתפש כמכשיר שמתגבר את העשייה ב"עולם האמיתי". על-פי תפישה זו, אנשים ימשיכו להשתמש בדואר לעד, אולם האינטרנט מאפשר להם עוד צורה של תקשורת שתתאים לחלק מהאנשים, לחלק מהשימושים, חלק מהזמן.

לעולם לא נוותר על העיתון עם הקפה בבוקר, אבל האינטרנט יאפשר לנו להתעדכן בחדשות במהלך היום ולעיתים יותר תכופות. הקמעונאים ימכרו בקניונים ובחנויות, אבל האינטרנט ישמש עבורם עוד ערוץ הפצה.

בשנים אלה החלה החדירה של טכנולוגיות הפס הרחב לשוק. בשנת 2001 הייתה חדירה של כ-4% בארה"ב, והפעילות בארץ רק החלה עם הענקת הרישיון לחברת בזק. במקביל לתהליך זה התפתחו השימושים באינטרנט והחלו נוגעים באופן משמעותי בתחומים שמעבר לגלישה ולדואר אלקטרוני.